

Opfordring dertil fra Statens Side, og at det Raisonnement, hvorpaa Mindretallets Indstilling er bygget, er mindre rigtigt. Jeg skal ganske vist indrømme Rigtigheden af den Sætning i sin Almindelighed, at Staten ikke skal beskæftige sig med Industri, men overlade det til de Private; men paa den anden Side maa jeg ogsaa paastaae, at Sætningen er urigtig, naar den opstilles saaledes, at Staten ingeninde skal træde hjælpende eller ledende til, thi der gives virkelig Tilfælde, hvor det er nødvendigt, og jeg anseer det foreliggende Tilfælde for at høre til den Slags. Det er nemlig en Sag, som er vigtig for hele Landet og navnlig vigtig for hele den talrige Klasse af mindre Jordbrugere; men foruden Sagens Vigtighed i og for sig er der flere andre Grunde, som jeg imidlertid ikke skal komme videre ind paa; jeg skal kun fremhæve et Par enkelte Punkter, der efter min Mening gjøre det nødvendigt, at Staten tager denne Sag i sin Haand. Der er da først de oeconomiske Hensyn; her er jo nemlig Tale om temmelig betydelige Tilflud, og man kan dog ikke vente, at de ville finde Sted, naar Sagen ganske er overladt til Private. Der er dernæst en anden Omstændighed, som taler for, at Staten maa træde til, og det er Nødvendigheden af, at der er Censartethed i Ledningen af hele Sagen, hvilket heller ikke kan ventes opnaaet, saaledes at et gunstigt Resultat kan fremkomme, med mindre hele Styrelsen deraf er lagt i Statens Haand; thi ellers ville forskellige Principer gjøre sig gjældende, hvilket vil virke skadeligt. Jeg kunde anføre endnu flere Grunde, der ville tale for min Anskuelse og imod Mindretallet, men jeg skal indskrænke mig hertil og endnu blot gjøre den Bemærkning, at skjøndt England i mange Henseender kan tjene som Mønstret og Forbillede for os, maae vi dog huske paa, at Danmark ikke er England, og at det selvfølgelig ikke heller gaaer an uden videre at overføre de engelske Forhold paa de danske.

Skjøndt jeg nu har udtalt det Væsentlige af det, der nærmest foranledigede mig til at begjære Ordet, skal jeg dog, da jeg nu engang har faaet det, ogsaa tillade mig at høre mig om nogle andre Punkter, der have været under Omtale, og da først om Posten paa 5,800 Rb.

til Landbohøjskolen. Med Hensyn dertil skal jeg da strax udtale, at jeg vil stemme for dette Beløb, saaledes som det er opført paa Finantsloven, altsaa mod Udvalgets Indstilling, og Grunden dertil er ikke den, at jeg er bleven opfordret dertil af Nogen, der har Interesse i Bibeholdelsen af denne Sum, men det ligger ene og alene deri, at vi tidligere have bevilget en saadan Sum, at Landbohøjskolen er indrettet paa, at den beholdes. Jeg kan derfor ikke indsee Rigtigheden af at nedsætte dette Beløb, saalænge jeg ikke i Udvalgets Betænkning har seet et tilstrækkeligt Motiv dertil; et saadant har jeg imidlertid ikke fundet deri, og saalænge det ikke foreligger, agter jeg at stemme for de 5,800 Rb., som tidligere have været opførte. — Hvad angaaer det andet Spørgsmaal, nemlig Drainingen af Høistolens Jorder, skal jeg stemme for Udvalgets Indstilling, idet ogsaa jeg antager, at den dertil forlangte Sum af 1,000 Rb. er for høi, da Drainingen pr. Td. Land derefter vil komme til at koste 60 Rb., og det er, selv om man vil tage Hensyn til de særlige Forhold, som finde Sted der, nemlig Arbeidskraftens Dyrhed paa Grund af Kjøbenhavns Nærhed og Jordens Bestaffenhed, en saa overordentlig høi Betaling, at jeg finder, at den Nedsættelse, som er foreslaaet af Udvalget, er fuldkommen rigtig. — Hvad angaaer, at der er forlangt en Sum til Anskaffelse af Agerdyrkningsredskaber paa Udstillingen i London og til Reiseunderstøttelse til fagkyndige Mænd, for at besøge denne Udstilling, skal jeg ligeledes stemme for Udvalgets Indstilling, som gaaer ud paa, at denne Sum ikke bevilges; thi saa uheldigt det endogsaa kan være at faae at see Agerdyrkningsredskaberne paa Udstillingen i London, saa finder jeg dog ikke, at der er nogen Grund til at paabyrde Staten et yderligere Tilflud dertil; er det meget om at gjøre at faae disse Gjenstande at see, saa troer jeg, at vi ved egen Hjælp kunne bidrage det Nødvendige dertil. — Med Hensyn til de 1,000 Rb., som ere forlangte som Honorar for Overtilsynet med Treplantningen i Klitterne, maa jeg tilstaae, at jeg endnu ikke kan have nogen bestemt Mening om, hvorvidt det kan være nødvendigt at tilstaae et saadant Honorar til den,